

մունքն է վարուցանք անել, որ կատարոււմ է հընադարեան Նոյ նահապետից ընդունուած ձևով և կարգով: Նա հերկում է, վարում է, ցանում է, հնձում է ցորենի և հացաբոյսերի ամեն տեսակները այնպէս և այն եղանակով, ինչպէս որ նրա նախնիքներն են արել հարիւրաւոր և հազարաւոր տարիներ առաջ: Տնային և դաշտային անհրաժեշտ գործիքների ու ամենակարևոր առարկաների մէջ ո՛չ մի նորութիւն, ո՛չ մի փոփոխութիւն ու յառաջադիմութիւն չէք տեսնի, այլ ամեն բան նահապետական, իւր սկզբնական նախական վիճակի մէջն է:

Մինչև ցարդ, նոյն իսկ թեթևաշարժ և յարմարաւոր սայլերի գործածութիւնն անգամ դեռ ևս չէ մտել Ուտիական աշխարհի ազգաբնակչութեանց մէջ, այլ կոշտ ու կոպիտ և բարձր անիւներով վիթխարի սայլեր են այն ձևով, որ ձևով սրանց նախնիքն էին գործածում շատ դարերից ի վեր: Միակ նորութիւնը և փոփոխութիւնը նըրանումն է, որ այդ ահագին անիւների շուրջը պատում են այժմս երկաթէ հաստ օղակով, որ պինդ և դիմացկուն լինի: Այսպիսի խոշոր ու կոպիտ սայլերով իրենց նահապետական վար ու ցանքի հացահատիկները, կամ խոտ, վառելափայտ և ուրիշ ծանրութիւն կրելու համար բացառապէս գործ են անում հսկայ և ուժեղ գոմէշներ: Այս իսկ պատճառով տնային չորքոտանի կենդանիների մէջ ամենից պիտանին և ճահճոտ ու քարքարոտ հեղեղատներից սայլերը դուրս քաշելու յարմարը գոմէշն է, որի իւրաքանչիւրի